

## Design för energieffektiv vardag – utlysning nummer tre

**Är du företagare och vill få finansiering för att utveckla energismarta tjänster och produkter? Nu kan du söka stöd från programmet Design för energieffektiv vardag. Utlysningen omfattar totalt cirka 10 miljoner kronor och stänger den 22 maj, 2019.**

Hur vi lever och alla de val vi gör i vardagen; hur vi bor och reser, vad vi äter och vad vi handlar påverkar energianvändning och miljö. Programmet Design för energieffektiv vardag utgår från individers och grupperns roll i energisystemet och kombinerar energiforskning och utveckling med design och beteendevetenskap. Målet är att ta fram energismarta affärsmodeller, tjänster, produkter och kunskap som gör det enkelt att leva energieffektivt och hållbart.

Programmet ger i denna utlysning stöd till företag som utvecklar energismarta tjänster och produkter. Ett krav är att använda sig av design och beteendevetenskap i projektet.

### Varför design och beteende?

Design är en process som utgår från människans behov, vanor och beteenden, där användarperspektivet är i fokus under hela utvecklingen. Energiforskning och utveckling som använder sig av design och beteendevetenskap kan möjliggöra tjänster och produkter som verkligen överensstämmer med människors faktiska behov, vanor och beteenden.

### Vem kan söka?

Utlysningen välkomnar företag att söka stöd. I denna utlysning kan stöd endast beviljas till projekt där ett företag är huvudsökande<sup>1</sup> och huvudstödmottagare<sup>2</sup> - det vill säga verksamheter som oberoende av juridisk form, bedriver ekonomisk verksamhet. Med ekonomisk verksamhet menas verksamheter som tillhandahåller varor eller tjänster på en marknad. Energimyndigheten uppmuntrar samtidigt olika projektkonstellationer, till exempel samarbeten mellan företag och högskolor, universitet eller andra relevanta aktörer. Icke-ekonomiska aktörer kan beviljas stöd inom ramen av denna utlysning, men inte som huvudsökare eller huvudstödmottagare.

Utlysningen är öppen mellan den 27 februari och den 22 maj 2019.

---

<sup>1</sup> Huvudsökanden är den som lämnar in ansökan och som står som ansvarig för projektet.

<sup>2</sup> Huvudstödmottagare är den som mottar det största stödet i förhållande till det sökta stödet.

## Utlysningens inriktning: Teknik och innovation för resurseffektivitet

Programmet har två forsknings- och utvecklingsområden: *Kunskap och kompetens* och *Teknik och innovation för resurseffektivitet*.

Denna utlysning riktar sig till projekt som fokuserar på inriktningen **Teknik och innovation för resurseffektivitet**.

Projekten ska bidra till att uppnå följande mål:

- Det är **enkelt och tilltalande** för olika grupper av individer att utforma, styra, kontrollera och automatisera sin energiförsörjning, energilagring och energianvändning.
- Det **finns tekniklösningar, produkter, tjänster och affärsmodeller** utformade med utgångspunkt i designtänkande och kunskap om människors beteenden som stödjer människor att göra hållbara och energieffektiva val med bibehållen eller höjd livskvalité.
- Det **svenska näringslivet är framstående inom tekniklösningar, produkter, tjänster och affärsmodeller** baserade på designtänkande och människors beteenden som stärker individens roll samt inflytande i ett energieffektivt och hållbart samhälle.

intsom kan få stöd.

### När kan jag söka?

Utlysningen är öppen för ansökningar mellan den 27 februari och den 22 maj 2019, kl. 23.59.

Projekt som beviljas stöd kan tidigast starta den 1 september 2019 och som längst pågå till och med den 31 december 2021.

## Hur ansöker jag?

Du ansöker via Energimyndighetens ansökningssystem E-kanalen. Kom ihåg att ansöka om inloggningssuppgifter i god tid innan du ska fylla i ansökan. Ett tips är också att ladda ned Word-filen [Ansökningsblankett för stöd till forskning](#), där du kan förbereda din ansökan. När du är klar kan du sedan klippa över varje del till E-kanalen.

### 1. Hur stor andel av projektets kostnader kan jag få stöd för?

I denna utlysning finns totalt cirka 10 miljoner kronor tillgängliga för de projekt som beviljas stöd. Hur mycket stöd ett projekt kan få beror på hur stora stödberättigande kostnader som projektet har.

Energimyndigheten kan inom ramen för forsknings- och utvecklingsprojekt även finansiera kommersialiseringsfrämjande aktiviteter, som t.ex. utveckling av affärsplan och marknadsstrategi, IPR-strategi inklusive patentkostnader, samarbete med industriell kund, finansieringsplan inför fortsatt utveckling och kommersialisering. Stöd till kommersialiseringsfrämjande aktiviteter kan i den här utlysningen enbart ges till små och medelstora företag. Stöd, i form av bidrag, lämnas av Energimyndigheten för denna typ av insatser med upp till 100 procent av godkänd stödgrundande kostnad, upp till maximalt stödbelopp av 500 000 kr. **Det går att söka stöd för enbart kommersialiseringsfrämjande aktiviteter, eller inkludera det i ansökan för stöd till forsknings- och utvecklingsprojekt.**

Stödberättigande kostnader för forsknings- och utvecklingsprojekt är:

- a) Personalkostnader: forskare, tekniker och annan stödpersonal i den omfattning som de arbetar med projektet<sup>3</sup>.
- b) Kostnader för instrument och utrustning i den utsträckning och under den tid som de används för projektet. Om instrumenten och utrustningen inte används under projektets hela livscykel anses endast de avskrivningskostnader som motsvarar forskningsprojektets livscykel, beräknade på grundval av allmänt accepterade redovisningsprinciper, vara stödberättigande<sup>1</sup>.
- c) Kostnader för byggnader och mark i den utsträckning och under den tid som de används för projektet. När det gäller byggnader anses endast de avskrivningskostnader som motsvarar forskningsprojektets livscykel, beräknade på grundval av allmänt accepterade redovisningsprinciper, vara stödberättigande. För mark är kostnader för överlåtelse på affärsmässiga villkor eller faktiska kapitalkostnader stödberättigande<sup>1</sup>.
- d) Kostnader för kontraktsforskning, kunskap och patent som köps eller hyrs in från externa källor på marknadsmässiga villkor, samt kostnader för konsulttjänster och motsvarande tjänster som används uteslutande för forskningsverksamheten<sup>1</sup>.

---

<sup>3</sup> Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014, artikel 25.3

- e) Andra allmänna omkostnader och andra driftskostnader, inklusive kostnader för materiel, förrådsartiklar och liknande produkter, som uppkommit som direkt följd av ett projekt<sup>1</sup>.
- f) Kostnader för kommersialiseringsfrämjande aktiviteter<sup>4,5</sup>.

### **1.1. Stöd till icke-ekonomiska aktörer**

Aktörer som inte bedriver ekonomisk verksamhet (såsom exempelvis universitet, högskolor, kommuner och forskningsinstitut) kan inte vara huvudsökanden inom ramen för denna utlysning. De kan däremot medverka i projekt och få stöd med upp till 100 procent av deras stödberättigande kostnader i projektet.

- Universitet och högskolor får göra påslag för indirekta kostnader enligt den fullkostnadsprincip som de tillämpar
- Institut med icke-ekonomisk verksamhet samt offentliga verksamheter såsom kommuner får göra påslag för indirekta kostnader med högst 30 procent av sina stödberättigande personalkostnader (dvs. lön och lönebikostnader).

### **1.2. Stöd till företag**

Hur stor andel av ett företags stödberättigande kostnader (den så kallade stödnivån) som kan täckas av stödet från Energimyndigheten bestäms av EU:s statsstödsregler. Stödnivån bestäms dels utifrån vilken forskningskategori som de olika aktiviteterna i projektet anses motsvara, dels utifrån storleken på företaget som ska ta emot stödet.

#### **1.2.1. Aktiviteterna i projektet delas in i forskningskategorier inom forsknings- och utvecklingsprojekt**

Den maximala stödnivån som ett företag kan få beror på vilken forskningskategori som aktiviteterna i projektet anses motsvara. Aktiviteterna i projektet kan även anses motsvara flera olika forskningskategorier. De maximalt tillåtna stödnivåerna som ett företag kan få framgår av artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014<sup>6</sup>. I Tabell 1 nedan beskrivs de olika forskningskategorierna. Av Tabell 4 framgår sedan de maximala stödnivåerna.

Om företaget som Energimyndigheten beviljar stöd till har fått eller får finansiering till projektet i form av annat offentligt stöd (såsom annat statligt, regionalt eller kommunalt stöd), måste man ta hänsyn till detta stöd vid uträkning av hur stort stöd som företaget kan få. Enligt EU-reglerna får det *sammanlagda* offentliga stödet som företaget får för projektet inte överskrida de maximala stödnivåerna som anges i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.<sup>7</sup>

---

<sup>4</sup> Se 10 § förordningen (2008:761) om statligt stöd till forskning och utveckling samt innovation inom energiområdet och artikel 22 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget.

<sup>5</sup> Kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse.

<sup>6</sup> Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget.

<sup>7</sup> Se artikel 8 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Tabell 1. Klassning av forskningsaktiviteter i forskning och utvecklingsprojekt <sup>8</sup>

<b>Genomförbarhetsstudie</b>	utvärdering och analys av potentialen för ett projekt som syftar till att stödja beslutsprocessen genom att objektivt och rationellt avslöja projektets starka och svaga sidor, möjligheter och risker samt att identifiera de resurser som krävs för att genomföra det, och slutligen utsikterna för att projektet blir en framgång.
<b>Grundforskning</b>	experimentellt eller teoretiskt arbete som i första hand syftar till att förvärva ny kunskap om de grundläggande orsakerna till fenomen och iakttagbara fakta, och som inte syftar till någon direkt kommersiell tillämpning eller användning.
<b>Industriell forskning</b>	planerad forskning eller kritisk analys, som syftar till att förvärva ny kunskap och nya färdigheter för att utveckla nya produkter, processer eller tjänster, eller för att markant förbättra befintliga produkter, processer eller tjänster. Detta inbegriper skapandet av komponenter som utgör delar av komplexa system, och kan inbegripa byggande av prototyper i laboratoriemiljö eller i en miljö med simulerade gränssnitt till befintliga system och till pilotverksamhet, om detta är nödvändigt för den industriella forskningen, särskilt för allmän teknikvalidering.
<b>Experimentell utveckling</b>	<p>att förvärva, kombinera, forma och använda befintliga vetenskapliga, tekniska, näringslivsmässiga och andra relevanta kunskaper och färdigheter med syftet att utarbeta nya eller förbättrade produkter, processer eller tjänster. Detta kan också inbegripa t.ex. verksamheter som syftar till konceptuell definition, planering och dokumentation av nya produkter, processer eller tjänster.</p> <p>Experimentell utveckling kan inbegripa utformning av prototyper, demonstration, pilotarbete, testning och validering av nya eller förbättrade produkter, processer eller tjänster i miljöer som motsvarar realistiska driftförhållanden, där det primära syftet är att göra ytterligare tekniska förbättringar på de produkter, processer eller tjänster som ännu inte är fasta. Detta kan omfatta utveckling av en kommersiellt användbar prototyp eller ett pilotarbete som med nödvändighet är den slutliga kommersiella produkten och som är alltför dyr att producera för att endast användas för demonstration och utvärdering.</p> <p>Experimentell utveckling inbegriper inte rutinmässiga eller återkommande ändringar av befintliga varor, tillverkningsmetoder, tillverkningsprocesser, tjänster eller andra pågående verksamheter även om dessa ändringar kan innebära förbättringar.</p>

### **1.2.2. Stödets storlek beror på företagets storlek och om projektet kan anses utgöra ett faktiskt samarbete**

Den maximala stödnivån som ett företag kan få beror också på företagets storlek. Om sökanden är ett litet eller medelstort företag får stödnivån höjas med 20 respektive 10 procentenheter, vilket framgår av artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Vid bedömning av ett företags storlek måste man se till antalet anställda, årsomsättning och balansomslutning. Storleken på företag definieras enligt Tabell 2. För att exempelvis klassas som ett medelstort företag krävs det dels att man har färre än 250 personer anställda, dels att *antingen* företagets årsomsättning *eller* balansomslutning understiger beloppen som framgår av tabellen nedan. Av betydelse för bedömningen av ett företags storlek är även företagets relation till andra företag, främst ägare, och graden av kontroll som andra företag utövar över företaget. Detta finns beskrivet i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014, bilaga 1, artikel 3.

<sup>8</sup> Definitionerna framgår av artikel 2, punkterna 84–87 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Länk finns på utlysningens webbsida.

Tabell 2. Definition av företagens storlek<sup>9</sup>

Storlek	Antal anställda*	Årsomsättning eller balansomslutning**
Småföretag	< 50	≤ 10 milj. €
Medelstora företag	< 250	≤ 50 milj. € resp. ≤ 43 milj. €
Stora företag	≥ 250	> 50 milj. € resp. > 43 milj. €

\*) Med anställda avses inte bara löntagare utan även ägare som arbetar i företaget utan att vara anställda och konsulter som befinner sig i en beroendeställning till företaget.

\*\*) Uppgifter från det senast godkända räkenskapsåret beaktas. För att ett tröskelvärde ska anses passerat ska företaget ha haft högre eller lägre värden under två år i rad.

Ett tillägg på 15 procentenheter får, om projektet bedöms motsvara industriell forskning eller experimentell utveckling, lämnas när projektet bedöms utgöra ett faktiskt samarbete mellan ett företag och ett eller flera universitet / högskolor om den senare står för minst 10 % av de stödberättigande kostnaderna och har rätt att offentliggöra sina egna forskningsresultat, i enlighet med andra strecksatsen i artikel 25.6 b) i) i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Faktiskt samarbete definieras i tabell 3.

Tabell 3. Definition av faktiskt samarbete

Faktiskt samarbete
samarbete mellan minst två självständiga parter för utbyte av kunskap eller teknik, eller för att uppnå ett gemensamt mål baserat på en arbetsfördelning där parterna gemensamt definierar räckvidden för samarbetsprojektet, bidrar till dess genomförande och delar risker och resultat. En eller flera parter kan stå för hela kostnaden för projektet och på så sätt befria andra parter från de ekonomiska riskerna med projektet. Kontraktforskning och tillhandahållande av forskningstjänster betraktas inte som samarbetsformer.

Stödnivåerna för industriell forskning och experimentell utveckling får höjas upp till en stödnivå på max 80 % respektive 60 % av de stödberättigande kostnaderna. I tabell 4 framgår den maximala stödnivån som kan lämnas till aktörer för forsknings- och utvecklingsprojekt inom utlysningen.

Tabell 4. Översikt stödnivåer

Typ av forskning och utveckling	Små företag	Medelstora företag	Stora företag	Icke-ekonomiska aktörer*
<b>Genomförbarhetsstudie</b>	70 %	60 %	50 %	100 %
<b>Grundforskning</b>	100 %	100 %	100 %	100 %
<b>Industriell forskning</b>	70 %	60 %	50 %	100 %
- vid ett faktiskt samarbete mellan ett företag och ett eller flera universitet / högskolor.	<b>80 %</b>	<b>75 %</b>	<b>65 %</b>	
<b>Experimentell utveckling</b>	45 %	35 %	25 %	100 %
- vid ett faktiskt samarbete mellan ett företag och ett eller flera universitet / högskolor.	<b>60 %</b>	<b>50 %</b>	<b>40 %</b>	

<sup>9</sup>Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014, bilaga 1, artikel 2. Länk finns på utlysningens webbsida.

\*) Till exempel universitet och forskningsinstitut.

### **1.2.3. Stöd till kommersialiseringsfrämjande aktiviteter**

Stöd till kommersialiseringsfrämjande aktiviteter upp till högst 500 000 kronor kan i den här utlysningen enbart ges till små och medelstora företag. Stöd, i form av bidrag, lämnas av Energimyndigheten för denna typ av insatser med upp till 100 procent av godkänd stödgrundande kostnad.

Finansiering lämnas till företag i form av ett stöd till nystartade företag i enlighet med 10 § förordningen (2008:761) om statligt stöd till forskning och utveckling samt innovation inom energiområdet och artikel 22<sup>10</sup> i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget.

Finansiering kan också lämnas till företag som inte betraktas som nystartade enligt förordningen ovan genom ett så kallat stöd av mindre betydelse i enlighet med kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse<sup>11</sup>.

### **1.2.4. Samfinansiering**

De delar av projektets stödberättigande kostnader som inte täcks av stödet från Energimyndigheten kallas för samfinansiering. Det kan till exempel vara

- arbetstid
- kontanta medel
- experimentkostnader

Samfinansiering i annan form än kontanta medel ska utgöras av faktiska och reviderbara kostnader som uppstår under projekttiden.

Observera att Energimyndigheten kan komma att ställa högre krav på samfinansiering av stödmottagande företags kostnader än vad kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 kräver.

Offentliga medel får inte räknas med i samfinansieringen av ett företags kostnader. Ett exempel på detta är samfinansiering från en aktör vars verksamhet till viss del finansieras av t.ex. kommunala eller statliga medel. Om aktören

---

<sup>10</sup> Artikel 22.3 i kommissionens förordning (EU) 651/2014: ”Stödberättigade företag ska vara icke börsnoterade småföretag upp till fem år efter deras registrering, som ännu inte har delat ut vinst och som inte har bildats genom en företagskoncentration. För stödberättigade företag som inte omfattas av registrering kan femårsperioden för stödberättigande anses börja löpa från den tidpunkt då företaget antingen inleder sin ekonomiska verksamhet eller är skyldigt att betala skatt för sin ekonomiska verksamhet.”

<sup>11</sup> Artikel 3.2 i kommissionens förordning (EU) 1407/2013: ”Det totala stödet av mindre betydelse per medlemsstat till ett enda företag får inte överstiga 200 000 euro under en period av tre beskattningsår.

Det totala beloppet av stöd av mindre betydelse som beviljats per medlemsstat till ett enda företag som utför godstransporter på väg för annans räkning får inte överstiga 100 000 euro under en period av tre beskattningsår. Detta stöd av mindre betydelse får inte användas för förvärv av vägtransportfordon.”

samfinansierar en del av företagets kostnader, får företaget inte räkna med den delen som består av offentliga medel i sina stödgrundande kostnader.

## 2. Projektförslagen bedöms utifrån följande kriterier

De ansökningar som har kommit in bedöms efter hur väl de stämmer överens med utlysningens syfte och bedömningskriterier. Du som söker bör vara noggrann med att beskriva ansökans problemformulering, mål och genomförande då granskningen baseras på den information som finns i ansökan. Utöver bidraget till programmets beskrivna mål kommer projekten även att granskas enligt följande kriterier:

- Energi-, design- och beteenderelevans
- Genomförbarhet och projektgruppens kompetens inom projektområdet
- Potential till nyttiggörande och kunskapsspridning
- Kommunikationsplan och definition av målgrupper
- Potential till samarbete och samverkan med relevanta aktörer och nätverk
- Innovationshöjd, nyhetsvärden och originalitet
- Kommersialiserings- och exportpotential
- Definition av målmarknad och kommersialiseringsplan

## 3. Så här ansöker du – börja i god tid

Följ dessa steg så går handläggningen av din ansökan snabbare:

- Använd helst E-kanalen<sup>12</sup> för att skriva din ansökan
- Börja med att ansöka om din personliga behörighet till E-kanalen. Ansök om behörighet i god tid, eftersom det kan ta ett par dagar att få behörigheten.
- Skriv på svenska eller engelska
- Skriv alltid en sammanfattning på svenska
- Skriv så att någon som inte är insatt i ämnet kan förstå vad projektet handlar om.

Steg för steg-anvisningar för hur du skickar in ansökan finns i Lathund för E-kanalen (du hittar den längst ner till vänster på startsidan i E-kanalen).

Lämna in ansökan **senast den 22 maj 2019, kl 23:59**. Vi lämnar support fram till kl. 16:30 samma dag.

## 4. Vad ska finnas med i ansökan?

Skriv din ansökningstext i fälten i E-kanalen. Tänk på att skaffa användarbehörighet i E-kanalen i god tid eftersom det kan ta några dagar.

---

<sup>12</sup> Länk till E-kanalen finns på utlysningens webbsida.



Ansökan ska vara skriven så att även den som inte är insatt i ämnet har möjlighet att förstå vad projektet handlar om.

De här delarna ska ingå i ansökan:

- Projektets syfte och mål samt dess energi-, design- och beteenderelevans. Mål och syfte ska vara formulerade så att de kan uppfyllas under projektets löptid.
- Hur projektet ska genomföras och hur man ska använda sig av designprocessen, exempelvis vilka metoder man kommer att använda. Inkludera även en kort beskrivning av hur projektet integrerar jämställdhets- och mångfaldsaspekter.
- Bakgrundsbeskrivning med översikt och analys över befintliga forskningsresultat på området, nuvarande marknads- eller kunskapsläge och relevanta referenser.
- Kommunikationsplan för genomförande och resultatspridning. Beskrivning av projektets referensgrupp och hur den ska användas.
- Plan för kommersialiseringsfrämjande aktiviteter om projektet är kommersialiseringsinriktat. Stöd till kommersialiseringsfrämjande aktiviteter kan i denna utlysning enbart ges till små och medelstora företag.
- Sammanfattad budget.

Under beredningen av ansökan kan Energimyndigheten komma att begära in kompletteringar av ansökan om det bedöms nödvändigt. Mer information om vad som ska stå i fälten finns beskrivet i Anvisningar för ansökan<sup>13</sup>.

## 5. Vad händer efter att jag lämnat in min ansökan?

Du får ett besked om att vi tagit emot din ansökan och vilken handläggare som har hand om ditt ärende.

Din ansökan bedöms av ett programråd som består av experter och vid behov även av adjungerade experter. Det är den version av ansökan som du lämnat in före utlysningens stängningsdatum som bedöms. Vi godkänner inte kompletteringar efter sista ansökningsdatum, bortsett från sådana som vi uttryckligen ber om. Experterna agerar rådgivande till Energimyndigheten.

Energimyndigheten kan komma att begära att du lämnar in en komplettering av ansökan om vi finner skäl för det.

Energimyndigheten gör en kreditupplysning på sökande företag.

Energimyndigheten fattar därefter beslut om bifall eller avslag för din ansökan och beaktar då expertgruppens bedömningar. Beslutet fattas tidigast den 12

---

<sup>13</sup> Länk till Anvisningar för ansökan finns på utlysningens webbsida.

augusti 2019. Du får kort därefter ett besked av oss om vilket beslut som fattats och med vilka skäl beslutet har fattats.

## 6. Om du beviljas stöd

För att stödet ska kunna betalas ut måste behörig representant för stödmottagaren (till exempel firmatecknare) bekräfta att den har tagit del av Energimyndighetens beslut och att den accepterar villkoren för stödet.

Utbetalning av stödet sker efter en utbetalningsplan som finns beskriven i beslutet som du får skickat till dig. För mer information om utbetalning, se den villkorsbilaga som skickas med tillsammans med beslutet om ditt stöd.

## 7. Om programmet Design för energieffektiv vardag

Forsknings- och utvecklingsprogrammet *Design för energieffektiv vardag* omfattar totalt 60 miljoner kronor för tidsperioden 2018-02-01 – 2021-12-31. Programmet finansierar tvärvetenskaplig forskning och utveckling som kombinerar energiforskning och -utveckling med design- och beteendevetenskap.

Hur vi lever och alla de val vi gör i vardagen - hur vi bor och reser, vad vi äter, vad vi handlar med mera, påverkar energianvändning och hållbarhet. Det finns ett gap mellan den rent tekniskt beräknade potentialen för att uppnå ett hållbart energisystem och det faktiska utfallet när tekniken implementerats. Det kan bero på att människors beteende och preferenser inte alltid är i samklang med teknikens funktioner, befintliga styrmedel och incitament, och marknadens utbud.

Det behövs därför nya kunskaper, policyinsatser, nudging-insatser, tekniklösningar, produkter, tjänster och affärsmodeller baserade på designtänkande som utgår från och är anpassade efter människors behov, vanor och ageranden. De kan göra att åtgärder blir ändamålsenliga och får tillräktnad effekt.

Programmet Design för energieffektiv vardag ska bidra till energisystemets omställning genom att ge individer och grupper större möjligheter att bidra till, men även påverka och stärka, sin roll i ett energieffektivt och hållbart samhälle. Det ska vara enkelt att göra rätt och att använda teknik, produkter och tjänster som är energieffektiva och hållbara.

Programmet har två forsknings- och utvecklingsområden: *Kunskap och kompetens* och *Teknik och innovation för resurseffektivitet*. Områdena ska bidra till att uppnå följande utfallsmål år 2030:

***Kunskap och kompetens***

- Aktörer har kunskap och kompetens om hur designtänkande ska användas för att stärka individers roll och underlätta för människor att göra hållbara val i sin vardag avseende deras energianvändning och miljöpåverkan.
- Människor har kunskap om och möjlighet att förändra sin energi- och miljöpåverkan och vardagslivets energianvändning utmärks av hög och ökande effektivitet samt flexibilitet.

***Teknik och Innovation för resurseffektivitet***

- Det är enkelt och tilltalande för olika grupper av individer att utforma, styra, kontrollera och automatisera sin energiförsörjning, -lagring och -användning.
- Det finns tekniklösningar, produkter, tjänster och affärsmodeller utformade med utgångspunkt i designtänkande och kunskap om människors beteenden som stödjer människor att göra hållbara och energieffektiva val med bibehållen eller höjd livskvalité.
- Det svenska näringslivet är framstående inom tekniklösningar, produkter, tjänster och affärsmodeller baserade på designtänkande och människors beteenden som stärker individens roll samt inflytande i ett energieffektivt och hållbart samhälle.

**Kontakt**

Christoffer Tjärnberg

Energimyndigheten

Tel. 016 - 544 22 95, [christoffer.tjarnberg@energimyndigheten.se](mailto:christoffer.tjarnberg@energimyndigheten.se)

Fredrik Forsman

SVID, Stiftelsen Svensk Industridesign (Programmets kansli)

Tel. 08 - 406 84 46, [fredrik.forsman@svid.se](mailto:fredrik.forsman@svid.se)

# Bilaga

## Villkor för beviljade projekt

De villkor som gäller för beviljade projekt kommer att framgå av Energimyndighetens beslut om beviljat stöd. Nedan ges en beskrivning av villkoren.

## Allmänt

Energimyndighetens beslut om stöd baserar sig på en överenskommen projekt- och kostnadsplan. Den del av kostnaderna som inte täcks av stödet från Energimyndigheten ska bestridas med egna medel eller med medel från annan finansier. Stödmottagaren svarar för finansiering av kostnadsökningar som uppstår under projekttiden. Energimyndighetens beslut om stöd, som inte avser innevarande budgetårs stödmedel, gäller endast under förutsättning att Energimyndigheten får/disponerar erforderliga medel.

Förskjutningar av kostnader mellan kostnadsslagen accepteras upp till 10 procent inom varje kostnadsslag, under förutsättning att totalramen inte förändras. Större förändringar kräver Energimyndighetens godkännande.

## § 1 Utbetalning av stöd

Utbetalning av stöd sker, om annat ej anges i beslutet, mitt i projektperioden för respektive budgetår utan föregående rekvisition. Stödet täcker mervärdesskatt endast då denna uppkommer som nettokostnad hos Stödmottagaren (gäller endast universitet och högskolor). Verifikationer för de redovisade kostnadsposterna ska vid anfordran insändas till Energimyndigheten. Medel som inte har förbrukats ska återbetalas. Förskott kan lämnas med högst 30 procent av det totala stödbeloppet (gäller endast universitet och högskolor). 15 procent, eller annan procentsats som framgår av beslutet, av beviljade medel kan innehållas tills slutrapportering enligt § 4 inkommit och godkänts av Energimyndigheten.

## § 2 Arbetsgivareförhållande

Energimyndigheten är inte arbetsgivare eller uppdragsgivare för stödmottagaren eller annan som denne anlitar för projektet. Energimyndigheten gör således inte avdrag för skatter, socialförsäkringsavgifter etc.

## § 3 Underrättelseskyldighet angående finansiering

Stödmottagaren är skyldig att omgående skriftligen underrätta Energimyndigheten om medel för projektet i beslutet söks eller erhålls från annan än Energimyndigheten.

## § 4 Rapportskyldighet

Rapporter och enkäter enligt nedan ska inges enligt Energimyndighetens anvisningar. Om särskilda redovisningar krävs därutöver anges det i beslutet.

### **Årsrapport**

Universitet och högskolor är skyldiga att för varje budgetår på Energimyndighetens begäran inlämna årsrapport, rörande institutionens och/eller forskargruppens samlade verksamhet.

### **Lägesrapport**

Lägesrapport rörande projektets verksamhet ska lämnas på Energimyndighetens begäran. Den ska innehålla en beskrivning av projektets hittillsvarande verksamhet och resultat samt en ekonomisk redovisning. Dessutom kan Energimyndigheten begära att rapporten ska innehålla en teknisk statusrapport. Lägesrapporten ska lämnas till Energimyndigheten senast det datum som anges i beslutet.

### **Ekonomisk Redovisning – gäller endast företag**

Ekonomisk redovisning ska lämnas en till två gånger årligen på en särskild blankett som tillhandahålls av Energimyndigheten eller hämtas på myndighetens webbplats ([www.energimyndigheten.se](http://www.energimyndigheten.se)). Redovisning ska lämnas in senast vid i beslutet angivet datum.

### **Slutrapport**

Slutrapport ska redovisa projektresultaten samt innehålla en beskrivning av projektets genomförande och måluppfyllelse. Dessutom ska rapporten innehålla en sammanfattning av projektresultaten på engelska om högst 200 ord. Rapporten ska lämnas till Energimyndigheten senast det datum som anges i beslutet.

En ekonomisk slutredovisning ska inges senast vid i beslutet angivet datum och på en särskild blankett som tillhandahålls av Energimyndigheten eller hämtas på myndighetens webbplats ([www.energimyndigheten.se](http://www.energimyndigheten.se)).

### **Enkät**

I slutet av varje år ska du som stödmottagare fylla i en enkät och lämna till Energimyndigheten. Vi samlar på uppdrag av till regeringen in uppgifter från samtliga stödmottagare för att redovisa ett antal resultat i indikatorform i vår årsredovisning.

### **§ 5 Ändringar**

Väsentliga ändringar inom den av Energimyndigheten godkända projekt- och kostnadsplanen ska i förväg anmälas till Energimyndigheten för prövning och godkännande. Inträffar omständighet av väsentlig betydelse, som får till följd att projektet avbryts, försenas etc., ska stödmottagaren omgående underrätta Energimyndigheten. Stödmottagaren är skyldig att omgående anmäla namn- och adressändring.

### **§ 6 Publicering**

Projektresultaten ska publiceras. Publicering ska göras i enlighet med god internationell sed för publicering av forskningsresultat.

Stödmottagaren har rätt att skydda resultaten med patent eller annan immateriell skydds rätt och därvid avvakta med publicering intill dess eventuella ansökan om sådan skydds rätt inlämnats till berörd patentmyndighet. Avser stödmottagare att skydda resultaten ska detta meddelas Energimyndigheten. Ansökan till patentmyndighet ska inlämnas utan dröjsmål. Önskar stödmottagaren fördröja publicering av annat skäl än ovan nämnda eller avstå från publicering av visst resultat ska Energimyndighetens skriftliga medgivande därom inhämtas från fall till fall.

Vid all presentation av projektet ska anges att arbetet utförts med stöd från Energimyndigheten (namnet återges på engelska med Swedish Energy Agency).

### **§ 7 Rätt till resultat**

Stödmottagaren eller resultatens rättsinnehavare innehar den kommersiella nyttjanderätten över projektresultaten och har rätt att upplåta eller överlåta rättigheterna till annan.

Om rättighet till projektresultat överlåts till ett företag som bedriver ekonomisk verksamhet ska kompensation som motsvarar marknadspriset för rättigheterna lämnas (gäller endast universitet och högskolor).

### **§ 8 Granskningsrätt**

Energimyndigheten eller person/er som Energimyndigheten utsett (till exempel auktoriserad revisor) äger rätt att följa arbetet och ta del av handlingar som kan lämna upplysning om den tekniska och ekonomiska utvecklingen av projektet. För att möjliggöra granskning har Energimyndigheten rätt att utfärda särskilda anvisningar för redovisning.

Energimyndigheten har dessutom rätt att följa upp avslutat projekt genom att begära uppföljningsrapport, som ska utformas och inges enligt Energimyndighetens anvisningar. Sådan rapport kan begäras in vid tre tillfällen inom en tioårsperiod räknat från slutrapportdagen.

### **§ 9 Ändring av beslut**

På stödmottagarens begäran med motivering kan Energimyndigheten medge välmotiverade ändringar i projektet.

### **§ 10 Upphävande av beslut**

Energimyndigheten kan besluta att outnyttjat stöd ska innehållas alternativt att utbetalda medel, som ännu ej upparbetats, ska återtas om:

- a) förutsättningarna för projektets finansiering förändrats
- b) projektet inte bedrivs enligt den överenskomna projektplanen
- c) utsikter saknas för att inom rimlig tid nå tillfredsställande resultat i projektet (till exempel på grund av väsentligt ändrade förutsättningar eller konkurrensförhållanden) eller om projektets planliga fortsättning inte kan

anses säkerställd (till exempel på grund av obestånd om stödmottagaren är ett företag)

d) stödmottagaren underlåter att underteckna och återsända ett exemplar av villkorsbilagan till Energimyndigheten.

### **§ 11 Återkrävande av utbetalt belopp**

Utbetalt belopp jämte ränta 8 % (åtta procent) över gällande referensränta kan återkrävas med omedelbar verkan om:

a) stödmottagaren inte lämnar föreskrivna rapporter enligt § 4

b) stödmottagaren använder stödet till annat ändamål än vad som anges i den överenskomna projektplanen

c) projektet inte bedrivs enligt den överenskomna projektplanen

d) stödmottagaren i övrigt inte uppfyller skyldigheterna enligt villkorsbilagan eller de särskilda villkoren i beslutet.

### **§ 12 Innehållande av stöd**

Energimyndigheten har rätt att stoppa vidare utbetalning av medel tills dess beslut har fattats att vägra utbetalning eller att återkräva beviljade medel enligt paragraferna 10 och 11. Ett sådant stopp av vidare utbetalning av medel kan även omfatta utbetalningar till andra projekt som administreras av samma institution, företag eller motsvarande administrativ enhet, om Energimyndigheten så beslutar.

### **§ 13 EU:s statsstödsregler**

Som villkor för stöd gäller att stödåtgärderna får upphävas eller ändras och stödet återkrävas om Europeiska kommissionen genom beslut som vunnit laga kraft eller Europeiska unionens domstol har funnit att stödet strider mot artikel 107 i fördraget om den Europeiska unionens funktionssätt. Beslut om upphävande eller ändring av stödåtgärderna fattas av regeringen. Därvid fastställs i varje enskilt fall villkoren för återbetalning av stöd.

### **Medgivande till tillgängliggörande av information**

Energimyndigheten tillgängliggör information om projekt som finansieras av myndigheten på myndighetens webbplats ([www.energimyndigheten.se](http://www.energimyndigheten.se)). Där kan allmänheten söka efter information om pågående och avslutade forskningsprojekt utifrån olika sökord, såsom forskningsämne, forskningsorganisation, projekttitel och projektledare. Stödmottagaren är ansvarig för att innehavare av eventuell upphovsrätt har medgivit tillgängliggörande och ska se till att upphovsrättsinnehavaren har rätt att lämna samtycke i varje enskilt fall. Till Energimyndighetens beslut om beviljande av finansiering följer en blankett om medgivande till tillgängliggörande av information. Genom att underteckna handlingen samtycker/samtycker inte behörig företrädare för stödmottagaren till att information som inte omfattas av sekretess enligt offentlighets- och

sekretesslagen (2009:400) som förekommer i projektet får göras tillgängliga för allmänheten.

### **Samtycke för personuppgiftsbehandling**

Energimyndigheten tillgängliggör information om projekt som finansieras av myndigheten på myndighetens webbplats. Till Energimyndighetens beslut om beviljande av finansiering följer en blankett om samtycke för personuppgiftsbehandling. Genom att underteckna handlingen samtycker/samtycker inte projektledaren till att dennes personuppgifter får behandlas av Energimyndigheten för att göras tillgängliga för allmänheten på myndighetens webbplats. Mer information om hur Energimyndigheten behandlar personuppgifter finns på Energimyndighetens webbplats.

### **Allmän handling och sekretess**

I princip all post och e-post till Energimyndigheten blir allmän handling. Det innebär bland annat att allmänheten och massmedia har rätt att begära att få ta del av innehållet. Även skrivelser och beslut som skickas från Energimyndigheten är allmänna handlingar. Rätten att ta del av allmänna handlingar som är offentliga är en del av offentlighetsprincipen.

Energimyndigheten får dock inte lämna ut uppgifter som omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen. Det innebär att en handling eller vissa uppgifter i en handling kan vara skyddade av sekretess. Det görs därför en sekretessprövning innan en handling lämnas ut i varje enskilt fall.

Sekretess gäller till exempel för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgifterna röjs.